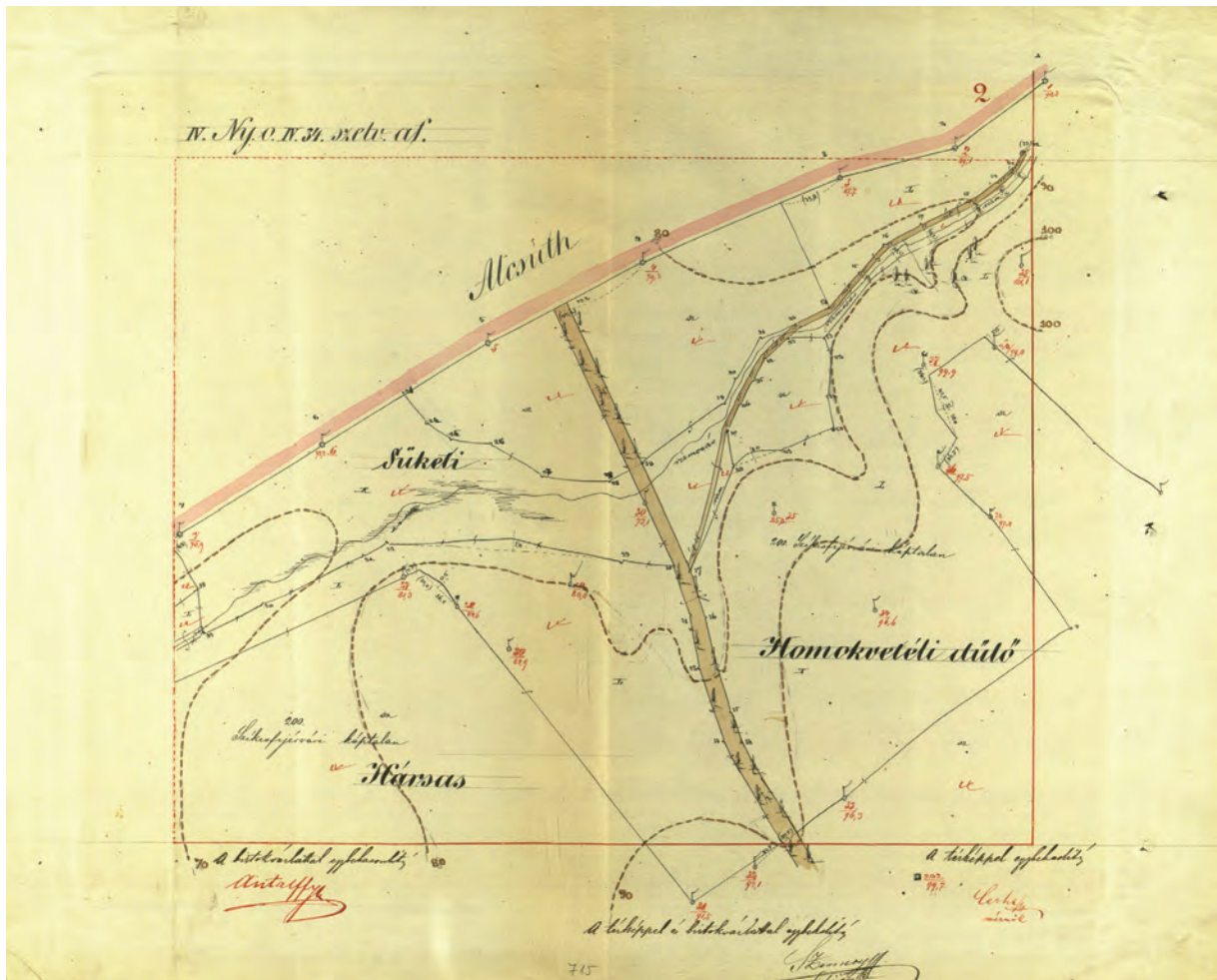

■ Gyűró nagyközség felvételi előrajza, 1884 (MNL OL, S 79 Kataszteri gyűjtemény, Iratok, No. 317/5.)

■ Gyúró nagyközség felvételi előrajza, 1884 (MNL OL, S 79 Kataszteri gyűjtemény, Iratok, No. 317/5.)

evangélikus polgárlányt, Knopper Ernesztina Lujzát (1851–1914).⁴ Első gyermekük, Andor Árpád Flórián 1862. május 23-án született és 29-én keresztelték meg, az apa ekkor városi járulnok (civitatensis accessista) volt.⁵ Andornak két testvére ismert, Lajos István József (1864. június 8./*13.) és Anna Mária Erzsébet (1867. június 13./*20.).⁶ Az apa a gyermekek születésekor városi tisztviselő, majd aljegyző volt. Anna 1908. január 3-án halt meg.⁷

A szakmai életút

Antalffy Andor 1880-ban a kassai főreáliskolában érettségizett.⁸ Állami szolgálatát 1883-ban felmérési növendékként kezdte meg.⁹ Pályafutását legteljesebben *Magyarország tiszti cím- és névtárának 1884–1927 évi köteteiből*, valamint a *Pénzügyi Közlöny* 1885 és 1920 közötti évfolyamaiból követhetjük nyomon. 1884-ben az Állandó Kataszter Határleírási osztályán felmérési növendékként dolgozott Vácon. Az

4 Kassa római katolikus házassági anyakönyv, 82/1861.

5 Kassa római katolikus keresztelési anyakönyv, 237/1862.

6 Kassa római katolikus keresztelési anyakönyv, 352/1864., 308/1867.

7 Gyászjelentését az Országos Széchényi Könyvtár (= OSZK) őrzi, amely online is elérhető: Pannon Digitális Egyesített Archívum (= PANDeA), Gyászjelentések (<https://dspace.oszk.hu/handle/123456789/309192#>).

8 REISZ 2015A 22.

1886/87. tanévben a Királyi József Műegyetem rendkívüli hallgatója volt.¹⁰

A *Pénzügyi Közlöny* 1885. április 27-i híradása tudósít bennünket Antalffy előléptetéséről felmérési növendékből mérnöksegéddé.¹¹ Hamarosan Budapestre került: 1886-ban segédmérnökként, 1887-ben a Háromszögmérési Számító Hivatalnál mérnöksegédként, 1888–1890-ben ugyanitt háromszögelő segédként dolgozott.¹² 1887. május 18-án léptették elő mérnöksegédből II. osztályú háromszögelő segéddé, majd 1891. április 21-én másodosztályú mérnökké nevezték ki.¹³

1892-ben a Pénzügyminisztérium XXI. ügyosztályához (Állandó Kataszter) került, ahol a következő években szép karriert futott be. Ez az osztály – amelynek 1892 és 1895 között Sártory Antal, az utolsó kataszteri igazgatói címet viselő szakember volt a vezetője, őt pedig Kőszeghy Antal követte – intézte a földadó kataszter munkálataira vonatkozó technikai, közigazgatási és személyes ügyeket, valamint az államnyomdával kapcsolatos feladatokat és az értékpapírok előállítását ellenőrző bizottság tagjainak kinevezését.¹⁴ Az osztályt 1901-től a tiszti címtárakban „Országos kataszteri felmérés és államnyomda” néven találjuk, 1906-ban pedig egy átszervezés folytán XVIII. ügyosztály lett belőle. Antalffy itt 1892 és 1894 között

mérnökként, 1895-től főmérnökként dolgozott, többek között Gánóczy Sándor feletteseként.¹⁵ Főmérnöki kinevezését 1894. március 1-jén kapta meg.¹⁶ 1896. július 25-én felmérési felügyelővé, 1899. június 10-én központi felmérési felügyelővé nevezték ki, és fizetése a VII. osztályba emelkedett.¹⁷ 1909. március 10-én I. Ferenc József pénzügyi főtanácsosi címet adományozott neki, egyúttal illetménye a VI. fizetési osztályba került.¹⁸ 1910-től ő lett az ügyosztály előadója.¹⁹ 1913 decemberében IV. Károly III. osztályú vaskoronarendet adományozott neki az 1888. évi XIV. tc. VII. § alapján foganatosított román–magyar határrendezési munkák előkészítésében és ellenőrzésében való részvételéért.²⁰ 1917. október 28-án megkapta az uralkodótól a miniszteri tanácsosi címet is.²¹ Sokat foglalkozott a birtokrendezési ügyekkel, elsősorban az erdélyi területeket, illetve Közép-Szolnok, Zaránd vármegye és a volt Kővár vidékét illetően, amit a felterjesztésben is kiemeltek: „*Bánkfalvai Antalffy Andor a pénzügyminisztérium egyik kiváló és szakképzett tisztviselője. Harmincnégy évet meghaladó állami tisztviselői szolgálatából több mint huszonhét évet töltött a pénzügyminisztériumban s 1909. év óta az országos kataszteri felmérés és az állami nyomda ügyeit intéző ügyosztály vezetője. A birtokrendezésről szóló 1892. évi XXIV. és az 1908. évi VII. és XXXIX.*

10 A rendkívüli hallgatók csak egyes tantárgyak hallgatására iratkozhattak be, és miután egyik karhoz sem tartoztak, így az egyetemen sem vezettek róluk részletesebb nyilvántartást. Az adatot ezúton is köszönöm Batalka Krisztinának, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem levéltárvezetőjének. A rendkívüli hallgatókról l. még REISZ T. CSABA: Gánóczy Sándor (1861–1938) emlékezete. *Catastrum*, 2. (2015) 2:42. (= REISZ, 2015B)

11 Személyi hírek. *Pénzügyi Közlöny* (= PK), 12. (1885) 15:206.

12 *Magyarország tiszti cím- és névtára* (= MTCN). Bp., 1884:158.; *Uo.* 1886:192.; *Uo.* 1887:192. *Uo.* 1888:237. *Uo.* 1889:238.; *Uo.* 1890:205.

13 Személyi hírek. PK, 15. (1888) 12:203. MTCN, Bp., 1892:176.

14 Sártory Antal életrajzi adataira l. ZÁVOCZKI ADRIENN: Sártory Antal kézírata a magyarországi kataszteri felmérésről. *Catastrum*, 2. (2015) 1:25–33.

15 MTCN, Bp., 1892:184., *Uo.* 1893:184. *Uo.* 1894:190., *Uo.* 1895:190.; *Uo.* 1896:203. *Uo.* 1897:249. Gánóczy Sándor életrajzi adataira vonatkozóan l. REISZ, 2015B. 38–49. Gánóczy „Secans” álnéven írt adomagyűjteményéről: SCHMIDT ANIKÓ: A mérnök mint elbeszélő. Sci-fi és adomagyűjtemény a kataszteri mérnökök tollából. *Catastrum*, 2. (2015) 4:31–38.

16 Személyi hírek. PK, 21. (1894) 7:84.

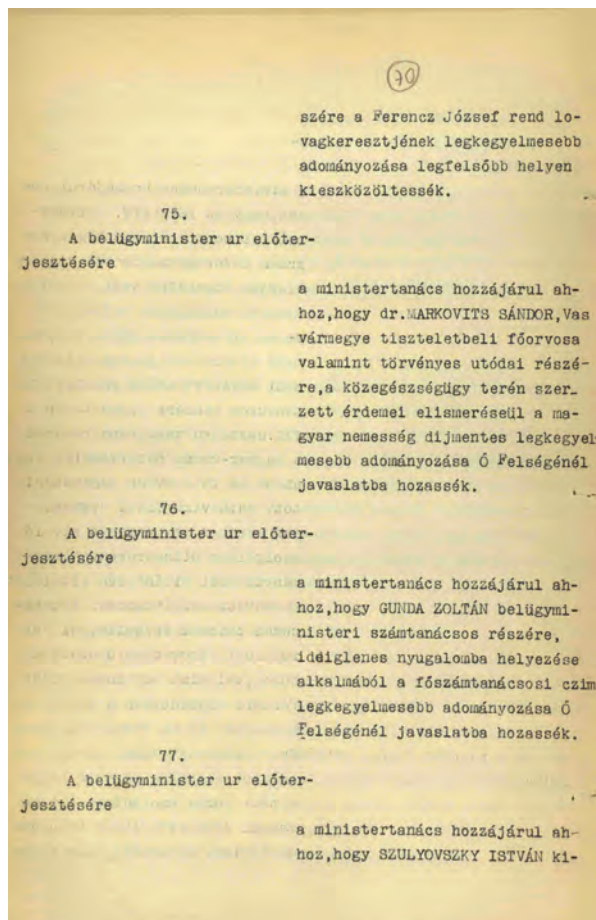
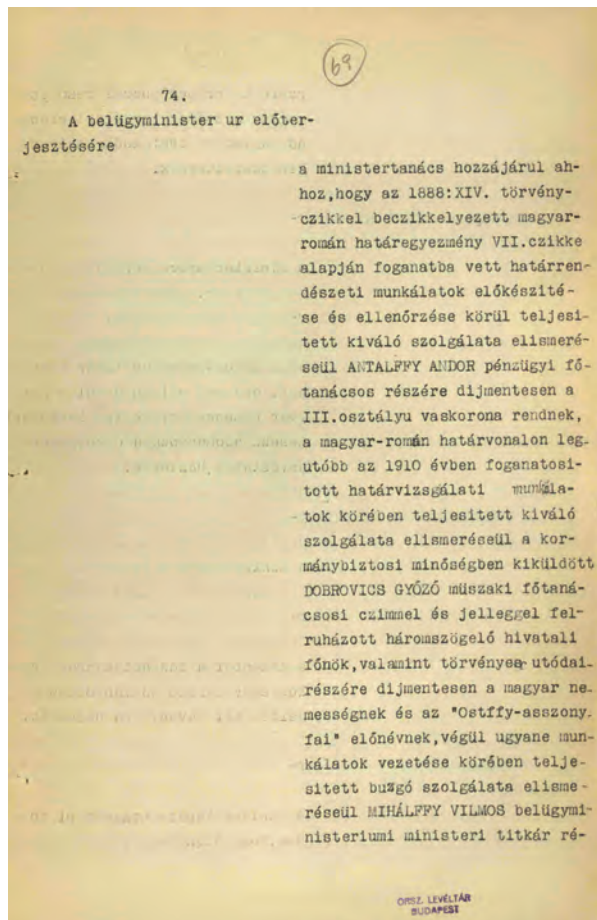
17 Személyi hírek. PK, 23. (1896) 19:442. és Személyi hírek. PK, 25. (1898) 664. Pályafutására az MTCN is bőséges adatokkal szolgál: MTCN, Bp., 1898:266., *Uo.* 1899:283., *Uo.* 1900:264., *Uo.* 1901:268., *Uo.* 1902:269. *Uo.* 1903:265., *Uo.* 1904:140., *Uo.* 1905:149., *Uo.* 1906:160., *Uo.* 1907:161., *Uo.* 1908:163., *Uo.* 1909:171.

18 Személyi hírek. PK, 36. (1909) 9:298.

19 MTCN, Bp., 1910:177. *Uo.* 1911:179., *Uo.* 1912:182., *Uo.* 1913:190., *Uo.* 1914:195., *Uo.* 1915:196., *Uo.* 1916:212., *Uo.* 1917:219.

20 Személyi hírek. PK, 40. (1913) 30:1281.

21 Személyi hírek. PK, 44. (1917) 32:1058.

■ Javaslat a III. osztályú Vaskorona Rend adományozására Antalffy Andor pénzügyi főtanácsos részére (MNL OL, K 27 Minisztertanácsi jegyzőkönyvek 1867–1944, 16. ülés, 74. 1913. szept. 3.)

törvénycikk elkészítésében és azok végrehajtásában, valamint egyáltalán az országos kataszteri felmérés intézményének a fejlesztése körül szakképzettsége és odaadó munkássága által kiváló érdemeket szerzett.”²² 1919. január 1-jén állami földmérési igazgató lett, és fizetése az V. osztályba emelkedett.²³

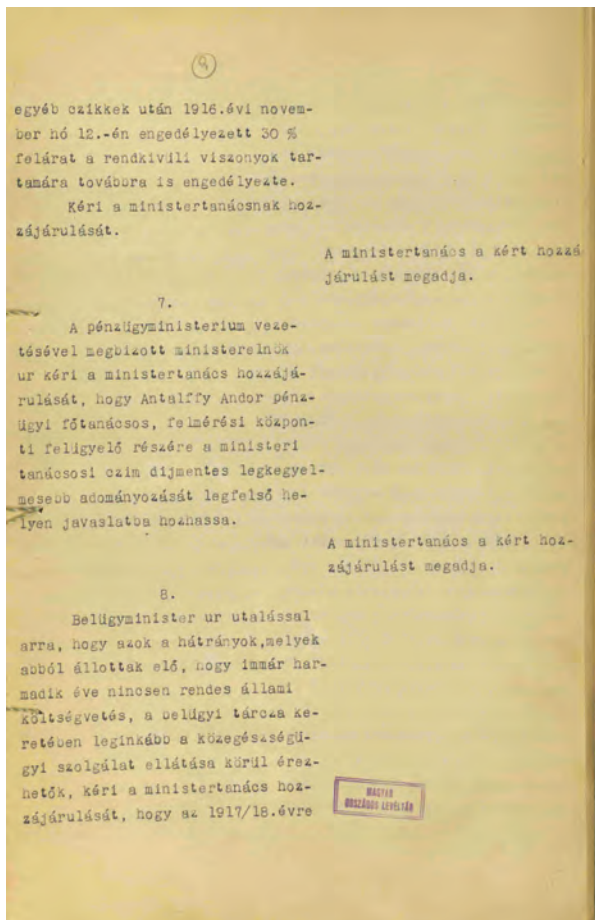
A szakmai munkásság

Antalffy Andor 1907-ben előterjesztést írt *Felmérési törvény és mérnök nyilvántartás kérdése* címen, a kézirat másolatát 1937-ben beadta a Magyar Királyi Pénzügyminisztérium IX/c Állami térképészet ügyosztályára.²⁴

22 MNL OL, K 255 1917–51–7762/1917.: Bánkfalvai Antalffy Andor pénzügyi főtanácsosi címmel felruházott felmérési központi felügyelő részére a miniszteri tanácsosi címnek legkegyelmesebb adományozása tárgyában. 205., 209. A vele kapcsolatban kiemelt törvénycikk (1892:XXIV. tc. Az ország erdélyi részeiben, továbbá a volt Kraszna-, Közép-Szolnok, Zaránd megyék és a volt Kővárvidék területén a birtokrendezési, arányosítási és tagosítási ügyekben követendő eljárásról szóló 1880:XLV. törvény cikk némely határozatainak módosításáról és kiegészítéséről; 1908:VII. tc. az ország erdélyi részeiben, továbbá a volt Kraszna, Közép-Szolnok, Zaránd megyék és a volt Kővár vidék területén a birtokrendezésről, arányosításról és tagosításról szóló 1871. évi LV., 1880. évi XLV. és 1892. évi XXIV. törvény cikkeik módosításáról és kiegészítéséről; 1908:XXXIX. tc. A birtokrendezést, különösen az úrbéri elkülönítést, arányosítást és tagosítást tárgyazó 1836:VI., X., XII., 1840:VII., XXX., XXXI. és 1871:LIII. törvény cikkeik módosításáról és kiegészítéséről) szövegét l. *1000 év törvényei* (www.1000ev.hu). Az erdélyi birtokrendezéshez l. BALATON PETRA: A székelyföldi birtokrendezések. *Catastrum*, 3. (2016) 1:3–12. és BALATON PETRA: A Kolozsvári Kataszteri Igazgatóság. *Catastrum*, 3. (2016) 2:29–34.

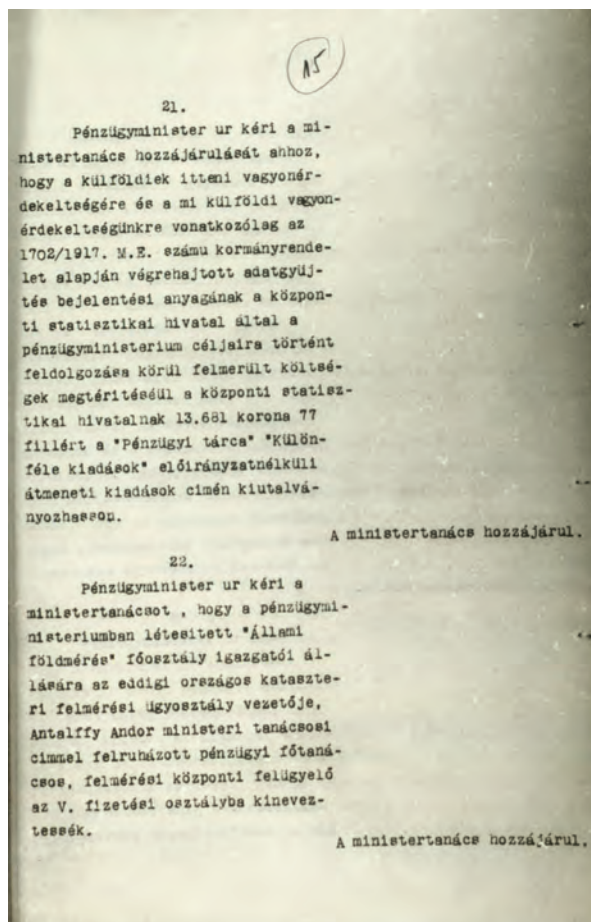
23 Személyi hírek. *PK*, 47. (1920) 6:67.

24 OSZK Kézirattár, Fond 165/1240. (= OSZK Kt. Fond 165/1240.) Antalffy Andor beadványa a M. K. Pénzügyminisztérium IX/c „Állami térképészet” ügyosztályához. 1937. Ehhez l. REISZ T. CSABA: Javaslat a kataszteri felmérési törvényre. *Catastrum*, 2. (2015) 4:18–30. Ebben az előterjesztés teljes szövege is megtalálható.

▪ *Javaslat a miniszteri tanácsosi cím adományozására Antalffy Andor pénzügyi főtanácsos, felmérési központi felügyelő részére (MNL OL, K 27 Minisztertanács jegyzőkönyvek 1867–1944, 31. ülés, 7., 1917. okt. 10.)*

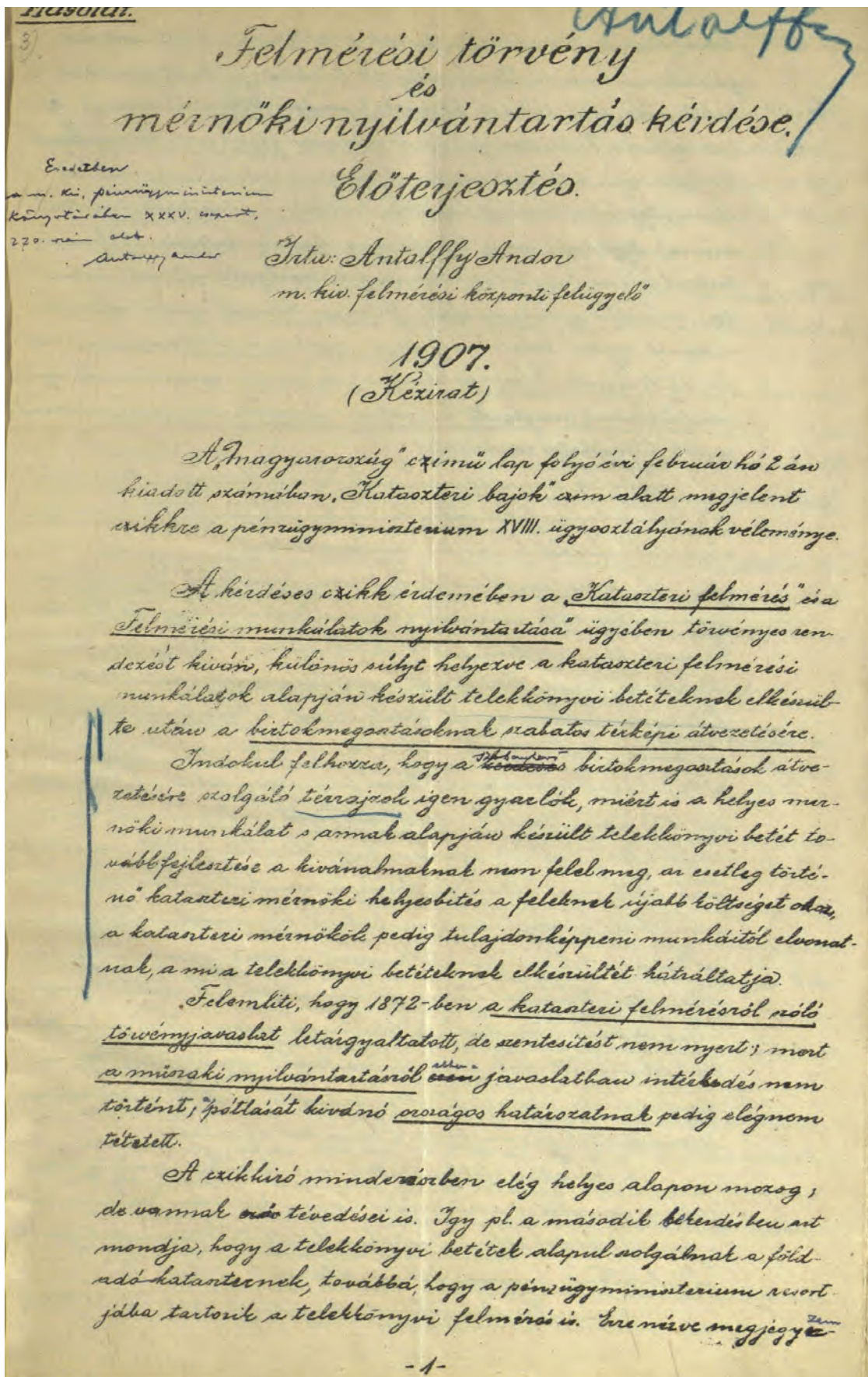
A tanulmányban a *Magyarország* című lap 1907. február 2-i számában *Kataszteri bajok* címmel megjelent cikkekre reagált, közreadva benne a XVIII. ügyosztály hivatalos álláspontját. Elismerte a cikkíró igazát abban, hogy a birtokmegosztások átvezetésére szolgáló térrajzok pontatlanok, és leírta, milyen konkrét javaslatokat tettek az ügyben, így például indítványozták, hogy a térrajzokat szerkesszék szabatosan, a telekkönyvi végzés előtt egyeztessenek a kataszteri mérnökkel, és legyen egyszerűbb az egész eljárás. A felmérési szelvénybeosztás méretarányán nem, a mérőeszközökön azonban változtattak volna. Egyúttal igazította a cikk tévedéseit, így kiemelte, hogy a földadókataszternek a telekkönyvi betét nem

▪ *Antalffy Andor pénzügyi főtanácsos kinevezése az Állami Földmérés igazgatójává (MNL OL, K 27 Minisztertanács jegyzőkönyvek 1867–1944, 70. ülés, 22., 1918. dec. 21.)*

szolgál alapul, hanem éppen fordítva, valamint a telekkönyvi betétet nem a Pénzügyminisztérium, hanem az Igazságügy-minisztérium készíti.

Szakmai munkásságának jelentős részét Antalffy annak szentelte, hogy a telekkönyv összhangba kerüljön a kataszterrel. Ennek érdekében írta 1912. szeptember 16-án, már pénzügyi tanácsosként előterjesztését *Felmérési munkáink állása, a telekkönyvi betétszerkesztés érdekében hátralevő felmérések gyorsítása s a felmérések nyilvántartása* címmel.²⁵ Eszerint 1911-ig a magyar állam területének 79 százalékát mérték fel, amelyből 39,5 százalékra vonatkozóan készültek el a telekkönyvi betétszerkesztés céljaira al-

kalmas felmérési munkálatok. Úgy számolt, hogy az akkori haladás mértékével még 43 évet venne igénybe az ország teljes részletes felmérése és a korábbi felmérések kiigazítása: ennek meggyorsítására javasolta a kataszteri személyzet bővítését és az állami földmérésről szóló törvény megalkotását, amely a földmérő hivatalok feladataként határozta volna meg a telekkönyvvel és földadókataszterrel kapcsolatos felmérési, adatközlési és nyilvántartási ügyeket.²⁶ Antalffy publikált továbbá *A magyar társadalomtudományi egyesület birtokpolitikai szaktanácskozmánya* című kötetben 1912-ben, és ugyancsak erről a témáról tartott előadást 1924. március 27-én és 28-án *Hitelkönyvi, földadó-kataszteri, pénzügyi munkarészek és azok nyilvántartása* címmel a Földmérő Magánmérnökök Szövetsége szervezésében a József Műegyetemen.²⁷ Legjelentősebb munkáját már nyugdíjas korában írta: *A magyar állami földmérés* című tanulmányát 1934-ben adták ki Budapesten.²⁸

Nyugdíjas évek

Élete utolsó évtizedeiben az ekkor már régóta a fővárosban lakó Antalffy Andor érdeklődése a budapesti közügyek felé fordult: 1925-ben Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottságának ideiglenesen alakuló közgyűlésén a IV. választókerület póttagja volt.²⁹ 1927-ben már nyugalmazott miniszteri tanácsosként Budapest székesfőváros képviselő-testületének póttagjai között találjuk.³⁰ A *Budapesti cím- és lakjegyzék* szerint évtizedeken keresztül a má-

sodik kerületben (Víziváros és Országút) lakott, és a kerületen belül átlag négyévente költözött. Így 1894-től a Fő utca 58-ban, 1898-tól a Vám utca 6-ban, 1902-től a Donáti utca 49-ben, 1906-tól a Szalag utca 8-ban, 1908-tól az Ostrom utca 16-ban, 1912-től a Batthyány utca 65-ben lakott.³¹ Emellett tulajdonolt telkeket az első kerületben (Krisztinaváros): a Fodor utcában (9968. helyrajzi számon) és a Lenke úton (13909/22 a. helyrajzi számon).³² 1915-ben édesanyja után örökölte a Kelenföldön fekvő 13 909/21. helyrajzi számú ingatlant.³³ 1926-ban Antalffy Andor 347 320 000 koronáért eladta a Magyar Kincstárnak a Duna jobb parti 4593. és 4594. helyrajzi számú ingatlanját.³⁴ Az 1929. évi telefonkönyv szerint a Fodor utca 1-ben lakott és a 664-30 automatikus hívószámon lehetett elérni.³⁵

Tagja volt a II. kerületi Ligának³⁶ és a Budapest politikai életében meghatározó szerepet játszó Keresztény Községi Pártnak. Utóbbi ülésein gyakran esett szó a „keresztény sajtó” támogatásáról: Antalffy maga is rendszeres előfizetője volt a *Budapesti Hírlap*nak, a *Nemzeti Újságnak* és az *Új Nemzedék*nek. Nem csupán olvasója, hanem alkalmanként bírálója is volt az általa előfizetett lapoknak. A *Nemzeti Újságról* például 1943. március 31-én azt írta: „[a helyében] kiterjedtebben foglalkoznék a székesfővárosi ügyekkel, a letelepülés, városépítés, stb. kérdéseivel, életbevágó súlyos kérdésekkel, törekvésekkel, hogy a föld, ingatlan, otthon az ősi keresztény kezekben maradjon, s ne jusson idegenek kezébe, s nem az üzleti szempont legyen irányadó. [...] Olyannak kell lennie az új-

26 OSZK Kt. Fond 165/1240.

27 Közlemények és ismertetések. A magyar társadalomtudományi egyesület birtokpolitikai szaktanácskozmánya. *Közgazdasági Szemle*, 36. (1912) 48:563–566. *Hirek. 8 Órai Újság*, 10. (1924) 67:6.

28 *Térképészeti Közlöny*, 3. (1934) 1–2:9–51. I–III. mell. és különnyomatban is.

29 *Fővárosi Közlöny* (= FK), 36. (1925) 23:694.

30 MTCN, Bp., 1927:63., Uo. 1928:64., Uo. 1929:75.

31 *Budapesti cím- és lakjegyzék*. Szerk.: JANSZKY ADOLF. Bp., 1894:454., Uo. 1898:671. Uo. 1902–1903:777. Uo. 1906–1907. 906., Uo. 1908:986. Uo. 1912:1151.

32 *Budapesti cím- és lakjegyzék*. Bp., 1904–1905. 28., 38.

33 Fővárosi ügyi. *Budapesti Hírlap* (= BH), 35. (1915) 352:29.

34 Ingatlanok forgalma. 1926. július 5–július 11-ig. FK, 37. (1926) 32:1837.

35 *Budapest és környékének távbeszélő betürendes- és szaknévsora*. Bp., 1929. 26.

36 Teljes nevén: Egyesült Keresztény Nemzeti Liga.

ságnak, hogy teljesebben szolgálja a közönséget, mert bizony hallottam elég ellenvetést: a Nemzeti Újság ezt-amazt nem hozza, én meg sok újságot nem járathatok!”³⁷

Az Orbánhegyi Egyesület Magyar Nemzeti Levéltárban őrzött iratanyaga alapján viszonylag jól dokumentálható az egyesületben folytatott tevékenysége, amely főleg útépitésre és különféle fejlesztésekre terjedt ki. A Hegyvidéki Egyesület és az Orbánhegyi Egyesület 1934. december 30-án kérte az Orbánhegyi nagyárok felső völgyében a korábbi szabályozásnál jelentősebb mértékű parkosítást. Az ügyet 1935. április 9-én terjesztették a Fővárosi Közmunkák Tanácsa elé. Emellett szerették volna elérni a Fodor utca folytatagos kiépítését, amely Antalffy Andor javaslata szerint a Fodor utca és az Orbánhegyi-árok útját összekapcsolta volna a Svábhegygel a Szent László templomig és a fogaskerekű vasút főállomásával. Az ügyben a polgármesterrel, a Fővárosi Közmunkák Tanácsával és a Belügyminisztériummal egyaránt folytak tárgyalások. Javaslataink, miszerint a Fodor utca és az Orbánhegyi út találkozásánál lévő területet Szent Orbán térnek nevezzék el, megvalósult. Ugyancsak ők indítványozták a Pilsudski út kiépítését is. Bár az egyesületek tervei nagyszabásúak voltak, a kivitelezés a szükséges engedélyek beszerzése miatt lassan haladt. 1936 decemberében azzal biztatták az egyesület tagjait, hogy a Pilsudski út 1937-

ben legfeljebb a Németvölgyi útig épül ki, és csak ezután kerülhet sor a Németvölgyi útra, a Nárcisz utcára, majd tovább az Orbánhegyi útra és a Fodor utcára.³⁸ Az egyesület javasolta még a Németvölgyi úton sportuszoda és strandfürdő építését: ez ügyben a Budapesti (Budai) Tornaegylettel is együttműködtek. A tiszti címtár szerint Antalffy már régóta kapcsolatban állhatott a Tornaegylettel, amelynek 1909-ben a háznagya volt.³⁹

A közügyekkel idős korában is tevékenyen foglalkozó Antalffy Andor 1944. október 17-én hunyt el Budapesten.

A család

Miközben Antalffy Andor szakmai pályafutása viszonylag jól dokumentált, magánéletére vonatkozóan egyelőre kevés adattal rendelkezünk. Felesége Antal Gizella volt, házasságukban négy gyermekük született: Irén (*1892), Gizella Anna (*1893), Lenke (*1895) és Andorka (*1896), a kisfiú hétévesen, 1903. augusztus 13-án Iglón elhunyt.⁴⁰ A lányok az anya vallását követve evangélikusok lettek.

Irén mezőgazdasági főiskolát végzett, majd 1921-ben feleségül ment Petter Imréhez.⁴¹ Irén a Konzervkereskedelmi Rt. igazgatósági tagja volt, emellett gyümölcskonzerválással, befőttek előállításával és árusításával foglalkozó iparüzlet-tulajdonosként ténykedett.⁴² 1924-ben alakult 60 millió korona értékű alaptő-

37 MNL OL, Z 1396 Gazdasági Levéltár, Hangya Termelő, Értékesítő és Fogyasztási Szövetkezet és intézményei, vállalatai (1891–1950), Wünscher Frigyes vezérigazgató (= Z 1396) – Egyesületek, társadalmi szervezetek, közélet (= O) – Felső-krisztinavárosi Római Katolikus Egyházközség (= V) – Levelezés: Antalffy Andor–Zsitvay Tibor (1937–1944). (= 293. tétel.) A Keresztény Községi Pártot 1920-ban alapította és haláláig vezette Wolff Károly (1874–1836) jogász, keresztény párti politikus. Az alapítójáról Wolff-pártnak is nevezett csoportosulás 1939-ig működött. Fennállása során csak önkormányzati választásokon indult, az országgyűlési választásokon mindenkor a Keresztény Gazdasági és Szociális Pártot támogatta.

38 MNL OL, Z 1396 – O – Orbánhegyi Egyesület (= XVI.) – Levelezés: Antalffy Andor–Weszely J. Antal (1933–1944) (= 334. tétel.) Ezen belül l. Antalffy Andor 1935. augusztus 14-én, 1936. augusztus 21-én és december 8-án írt leveleit.

39 MTCN, Bp., 1909. 667. A Tornaegylet elnöke 1909-ben Kollár Lajos királyi tanácsos ügyvéd volt. A sportuszodára vonatkozó tervekre l. Antalffy Andor 1938. május 4-én írt levelét. MNL OL, Z 1396 – O – XVI. – 334. tétel.

40 Halálozások. *Vasárnapi Újság*, 50. (1903) 34:566. Andorka gyászjelentését az OSZK őrzi: PANDeA, Gyászjelentések (<https://dspace.oszk.hu/handle/123456789/309190#>)

41 Budapest, II. ker. házassági anyakönyv, 549/1921. 1921. dec. 10-én Petter Imre Károly János vezérkari százados (r. kat., Szakolca, 1888. márc. 27.) és bányász Antalffy Irén Ernesztina Hermina (evang., Budapest, 1892. aug. 8.) házasságot kötöttek. Az anyakönyvi bejegyzés tartalmaz egy 1940. évi utólagos bejegyzést, de ennek mibenlétéről további adat nem ismert.

42 Ipari és Kereskedelmi Részvénytársaságok. *Gazdasági, pénzügyi és tőzsdei kompasz, 1929–1930. évről*. Szerk.: KALLÓS JÁNOS. V. évfolyam, III–IV. kötet. Bp., 1929. 527. *Központi Értesítő*, 48. (1923) 27:780.

Clubba.⁴⁸ Előadásokat tartott és publikált,⁴⁹ és 1947-ben még bizonyosan élt, mert egy büntetőügyben fordul elő.⁵⁰

Antalfy Lenkének (1895–1973) csemegekereskedése volt a II. kerület, Margit körút 5/a szám alatt. Neve gyakran felbukkan a korabeli sajtóban, egyszer kifutófiút keresett, máskor érdeklődésre számot tartható termé-

kei, így például az olajos szardínia kapcsán került be a hirdetésbe.⁵¹ 1934 októberében aranyérmert nyert a nemzeti munkahét keretében rendezett TESz-kirakatversenyen társával, Kovács Vilmossal.⁵² Lenke 78 éves korában, 1973. október 5-én hunyt el, és a Farkasréti temetőben helyezték végső nyugalomra.⁵³

■ Buda az Orbánhegyel, 1896 (MNL OL, S 73 - No. 205.)

50 BFL, XXV.2.b - A jogszolgáltatás területi szervei. Budapesti Népjúgyészség iratai. Büntető iratok, 6684–1947.

51 Apróhirdetések. *Friss Újság*, 32. (1927) 210:10., *PH*, 51. (1929) 56:21.

52 A TESz kirakatversenyének győztesei. *Kis Újság*, 47. (1934) 234:7.

53 Az erről szóló híradást l. *Népszava*, 101. (1973) 247:15.